

De ædle kunsthåndværk har ramt sendefloden

I aften sender TV 2 programmet "Keramikkamp", hvor hobbykeramikere dystet mod hinanden. Flere af tidens tv-programmer sætter fokus på kunsthåndværk

AF STINA ØRREGAARD
ANDERSEN

andersen@k.dk

I begyndelsen af året kunne danske tv-seere på DR 1 følge en række kunstmalerer kæmpe om at vinde titlen som "Danmarks bedste portrætmaler". Dernæst gik jagten ind på at finde et møbel, som fortjente titlen som "Danmarks næste klassiker". Og nu har endnu en konkurrence med kunsthåndværk i centrum, "Keramikkamp", set dagens lys på TV 2. Andet afsnit sendes i aften.

I programmet kan tv-seere følge en række hobbykeramikere forvandle ler til alt fra spisestel til babusjkadukker og gå igennem prøvelser som rakubrænding i jagten på at

vinde titlen som Danmarks bedste hobbykeramikere.

"Keramikkamp" er inspireret af BBC-programmet "The Great Pottery Throw Down" og lader til at følge samme opskrift som seersuccesen "Den store bagedyst" – her er mel og sukkerglasur bare skiftet ud med ler og keramisk glasur, men følelserne og ikke mindst tårene, når tingene ikke går helt som håbet, er intakte. Men hvad siger det om tiden, at programmer med kunsthåndværk – og konkurrence – i centrum har ramt sendefloden?

Ifølge Pia Wierfeldt, der er museumsdirektør ved Clay – Keramikmuseum Danmark i Middelfart, er der i øjeblikket generelt stor interesse for

kunsthåndværk og ikke mindst keramik.

"Der er i vores tid en stor interesse for håndens arbejde – der hvor man fornemmer, at der har været et menneske bag et udtryk, der definerer et unikt formsprog eller en unik fortælling, som du ikke får i et masseproduceret produkt. I forhold til keramikken og den store interesse, vi oplever her, handler det blandt andet om, at vi i disse år har en enorm sult efter at sanse selve materialiteten i det håndgjorte udtryk," siger Pia Wierfeldt, der mener, at leret og keramikken indeholder en forankring og jordbundenhed, som er en vigtig modvægt til den digitale informationsstrøm, vi ellers bombarderes med.

Museumsdirektøren har set det første afsnit af "Keramikkamp", som blev sendt sidste onsdag, og hun tror, at programmet imødekommer en trang i tiden til at forstå de ældre håndværk.

"Pottemagerhåndværket er ikke nyt, det har eksisteret gennem flere århundreder og overlevet fra generation til generation som en mesterlæreruddannelse, men der er en særlig interesse for de keramiske teknikker og arbejdsmetoder lige nu. Vi åbner også en udstilling på fredag, der netop handler om det ædle håndværk, som pottemageri er. Det ser så legende let ud, når man har drejet en kop i hånden, men i virkeligheden er det en svær håndværksdisciplin, som det tager

"Keramikkamp"

► I "Keramikkamp" dystet hobbykeramikere fra hele landet mod hinanden gennem forskellige keramikdiscipliner. Programmet sendes hver onsdag på TV 2 og kan også ses på TV 2 Play. Det andet af i alt otte afsnit sendes i aften.

► 10 keramikere var med fra begyndelsen. Frem til finalen finder et udskillelsesløb sted. Det er dommerne og keramikere Pi Bjørg Lind og Michael Geertsen, der bestemmer, hvem der bliver kåret til ugens keramik, og hvem der må forlade konkurrencen.

mange år at lære. 'Keramikkamp' er med til at vise, at det ikke bare er at gå til drejeskiven med en klat ler og så dreje seks ens kopper," siger Pia Wierfeldt.

Selvom kunsthåndværk er populære i tiden, er program-

merne med kunsthåndværk i centrum også udtryk for en anden tendens. Ifølge Hanne Bruun, der er professor i medievidenskab ved Aarhus Universitet, illustrerer programmer som "Danmarks bedste portrætmaler", "Danmarks næste klassiker" og

"Keramikkamp" også, at DR 1 og TV 2 har fået øjnene op for et format, der kan lokke seerne til skærmen, når det handler om ellers smalle emner som kunsthåndværk.

"Programmerne er afløgere af 'Den store bagedyst'. Når man ser en succes, har det ofte en form for lemningseffekt, hvor man laver programmer, der er magen til, men varierer temaet, så godt som man nu kan. De to public service-stationer kan så være særligt interesseret i at tage temaer op, som de har forpligtelse til at dække som kunst og kulturhistorie, og så gøre dem mere spiselige, end kulturprogrammer måske ellers er. På den måde appellerer de til nogle andre mennesker end dem,

der normalt sidder og kigger på kunsthåndværksprogrammer," siger Hanne Bruun.

Ifølge hende er det nødvendigt i en tid, hvor det ellers kan være svært at lokke danskerne til tv-skærmen.

"Som public service-kanaer man forpligtet til at dække bredt. Man må derfor tænke kreativt og prøve at løfte det klassiske indhold med andre fortælle greb og genrer, end man normalt ville," siger Hanne Bruun, der peger på, at DR-programmer som "Kunstquiz" og "Den klassiske musikquiz" samt forskellige programmer om antikhandel, hvor kulturhistoriske fakta proppes ind imellem det mere lette, er eksempler på det samme. ■

Foredrag der gør dig klogere på livet

Martin Schwarz Lausten

- Luther, munk, oprører, reformator.
- Reformationen i Danmark.
- Kvinder i Danmarks kirkehistorie.
- Kirkens historie i hovedtræk.

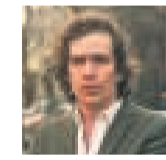
Bodil Johanne Jørgensen

- Den Transsibiriske Jernbane.
- Nordkorea i nyere tid.
- Lykke i Danmark og lykke i Bhutan.
- Påskeøen og dens mystik i Stillehavet.

Ole Kamp

- At vælge livet – med humor, glæde og værdi.
- Etik – de væsentligste valg.
- Ledelse – Udvikling – Nytænkning.

Kristian Leth

- Historien om det hele. "Kan man være et moderne oplyst menneske og samtidig tro på magi, guder og alt det, vi ikke kan bevise?"

Lene Kattrup

- Islam/islamisme – demokrati/totalitarisme.
- Dyreværn, vores dyresyn.
- Mit arbejde i Det Ethiske Råd.

Marianne Vestergaard Nielsen

- Omfavn din livshistorie – og bevar den.
- Hvor humant er adoption?
- Tavshed er guld – tavsheden faciliterer en bedre koncentration.

Birgitte Thyssen

- Sjælens landskaber.
- Guds billeder i kunsten.
- Kirkekunst i dag set gennem glas.
- Kunsten i Reformationen.

Ingegerd Auken

- Gösta Berling og kvinderne.
- Carl Nielsen: "Min fynske barndom".
- "Kejseren af Portugalien".
- Mårbacka.

▲ Matisse drømte om, at kunsten skulle være som en lænestol for den trætte arbejdsmand. Sådan ser Mikkel Carl ikke på det, men holder med sin nye udstilling hele tiden beskueren på tæerne. Midt i rummet har han sat tre store og tre meter høje buede vægge i et materiale, der får beskueren til at tænke på rustent stål. – Fotos: Viborg Kunsthall.

Gammel vin på nye kedler – eller er det omvendt i Viborg?

Mikkel Carls udstilling på Viborg Kunsthall, den tidligere brænderigård, er skabt til bygningen og dens historie

udstilling

AF MAI MISFELDT

kultur@k.dk

Østfløjen i Viborg Kunsthall er et stort rått lokale, som man tilmed kan betragte oppe fra en fortløbende balkon. Det er sin sag at udstille i det. Bedst fungerer det, hvis man har et stort greb at gøre godt med, som for eksempel Katja Bjørn havde, da hun forvandlede hele rummet til en strøm-mende flod.

Mikkel Carl, som netop nu har afløst Katja Bjørn med udstillingen "Power Floats like Money, like Language, like Theory", benytter sig også af det store greb.

Midt i rummet har han sat tre store og tre meter høje buede vægge i et materiale, der får beskueren til at tænke på rustent stål. Man går igennem den passage, som disse halvcirkler danner, og man kommer uvægerligt til at tænke Richard Serras enorme skulpturer af rustent cortenstål i kunstmuseet Louisianas park.

Men ved nærmere eftersyn er Carls skulpturer slet ikke lavet af let rustne buede stålplader, men derimod af tynde bemalede masonitplader banket op på et stativ. Alle sømhuller er fint stoppet med noget sølv-mørk maling, der

imiterer svejsninger. Og rusten? Den er malet på.

Den tilsyneladende massive port er både en kulisser, en model og et maleri. Man kunne kalde den et simulacrum. Det ord hørtes ofte i 1990'erne, hvor den franske kultursociolog Jean Baudrillard blev oversat til dansk på Kunstakademiets Forlag. Jean Baudrillard tegnede et billede af massemediesamfundet som værende det fjerde simulacrum, en tilstand, hvor det ikke mere er muligt at skelne mellem noget oprindeligt og dets efterligning. Der findes ikke en original bag de uendelige kopier, sagde Baudrillard, og i øvrigt vil vi i dag foretrække det, man kaldte kopien.

Mikkel Carl har selv bragt Baudrillard i spil ved at gøre ham til en del af udstillingen, hvis titel "Power Floats like Money, like Language, like Theory", er et direkte citat fra værket om simulacrum-tilstanden.

Mikkel Carls værk ligner noget, vi tror vi kender, men det er noget andet. Værket er et maleri forklædt som skulptur, og for den interesserede er der masser af fine detaljer i form af ekspressive sprøjt og tykke klatter. Men værket gør beskueren usikker, det får en til at standse op og undre sig og tænke videre, hvad er det, han vil med det?

▲ På væggene rundt i rummet hænger nogle rektangulære værker, der mimer det store værk, ved at bue udad. Værkerne er beklædt med spejlfolie påført "autentiske" ridser.

Mikkel Carls værk er skabt specifikt til Viborg Kunsthall, som er en gammel brænderigård. I 1848 var Viborgs mange små bryggerier blevet til tre store, der tilsammen producerede 318.000 potter brændeivin (en pot er 0,966 liter).

Dengang stod der tre enorme kobberkedler, der rum-

mede mellem 1000 og 2000 liter, der hvor Carls værk nu befinder sig, og den buede form, han arbejder med, kunne mime kedlerne. Midt i 1800-tallet var brændeivinsindustrien en varm industri, man tjente godt, hvis man havde et brændeivinsbrænderi. Brænderigården, der i dag er kunsthall, har altså været

► Ved nærmere eftersyn

er Carls skulpturer slet ikke lavet af let rustne buede stålplader, men derimod af tynde bemalede masonitplader banket op på et stativ. Alle sømhuller er fint stoppet med noget sølv-mørk maling, der imiterer svejsninger.

en stor forretning, et magtens sted, der er flydt mange penge igennem. I dag er det så stedet for kunst. Ikke kunst til salg, men som udstillingssted indgår Brænderigården alligevel også i kunstøkonomien, i og med at stedet er med til at opskrive de kunstnere, de udstiller.

På væggene rundt i rummet hænger nogle rektangulære værker, der mimer det store værk, ved at bue udad. Værkerne er beklædt med spejlfolie påført "autentiske" ridser. Igen er ens første fornemmelse sådan lidt flad. Man kan ikke spejle sig i selv i disse værker, der lokker med en umiddelbar lækkerhed, som vi kender fra Jeppe Heins spejlværker og yogistiske udsagn om at være lige her, lige nu.

Mikkel Carl smækker på den vis døren i hovedet på beskueren, du vil måske gerne spejle dig i forførende rum, se dig selv sans, men her er virkeligheden: "Untitled (You Can't Stop

Reality From Being Real)". Udsagnet er også et sprog og magtkritisk citat fra hiphopgruppen Public Enemy, der brugte det til at påpege, at det var umuligt at se bort fra raceproblematikken. Sprogets magt er forførende, men virkeligheden kan man slå sig på.

Oplevelsen af Mikkel Carls værker er ret langt fra den lænestol, som Matisse drømte om, at kunsten skulle være for den trætte arbejdsmand. Ikke så snart har man forsøgt at sætte sig i stolen, før den vipper en ud på det rå gulv. Mens man ligger der og ømmer sig, kan man tænke over, hvem der har magt til hvad, og hvad det betyder, at "magt flyder som penge, som sprog, som teori". ■

Mikkel Carl: Power Floats like Money, like Language, like Theory. Viborg Kunsthall. Til den 26. maj.

Foredragslisten.dk er Danmarks største oversigt af foredragsholdere. Du finder flere end 150 foredragsholdere og deres mere end 2.500 spændende foredrag om emner inden for samfund, tro og kultur.

foredragslisten.dk